

HET POTTENBAKKERSATELIER MAES TE GENT

Charles Maes, (Stekene 1847 - Sint-Amandsberg 1924), was afkomstig uit het Waasland en leerde het ambacht van pottenbakker bij zijn vader. Hij was gedurende 12 jaar als keramist in Rijsel werkzaam en ging in 1886 in Sint-Amandsberg bij Gent wonen. Daar werkte hij tot het voorjaar 1889 in het pottenbakkersatelier van Dominicus Franciscus Leestmans. Daarna besloot hij een eigen atelier op te richten in de Engelstaat 27. De bloemisterijen in de omgeving van Sint-Amandsberg kenden toen een grote bloei, zodat Charles Maes geloofde in de kansen van een eigen bedrijf voor het vervaardigen van bloempotten én sieraardewerk. Hij nam met succes deel aan nationale en internationale tentoonstellingen, onder meer te Luik (1905), Milaan (1906) en Amsterdam (1907).

In 1909 startten de zonen Auguste (Zelzate 1871 - Sint-Denijs-Westrem 1939) en Pierre-Julien (Jules) (Rijsel 1876 - Gent 1958) op dezelfde plaats een nieuwe zaak. Charles Maes ging toen met pensioen. Ook zij namen met sieraardewerk deel aan binnen- en buitenlandse tentoonstellingen en wedstrijden, onder meer te Gent (1909 en 1911), Brussel (1910) en Zurich (1911). Hun stand op de wereldtentoonstelling te Gent in 1913 was een ontwerp van architect Albert Van Huffel die hiervoor een eervolle vermelding ontving.

In 1920 sloten de gebroeders Maes het atelier in Sint-Amandsberg en werkten afzonderlijk verder. Auguste Maes begon een eigen bedrijf aan de Kapellestraat 1 te Sint-Denijs-Westrem.

In 1923 verhuisde hij na aanhoudende klachten zijn atelier naar Gent aan de Voskensweg (de huidige Voskenslaan). Hij gebruikte toen vermoedelijk de merknaam Astoria. In 1934 sloot hij zijn atelier en verhuisde opnieuw naar Sint-Denijs-Westrem. Zijn zonen hebben vermoedelijk het bedrijf niet verder gezet. Pierre-Julien Maes en Domien Ingels richtten in 1930 met een aantal vennoten de nv Ceramaes op. Bij de start verbleef Pierre-Julien enkele maanden in de Statiestraat 16 te Drongen waar de fabriek stond. Beeldhouwer Domien Ingels, die al vanaf 1911 keramische objecten bij Maes liet bakken, maakte tal van ontwerpen voor Ceramaes, zowel beeldjes als vazen. In 1934 nam Ingels de pottenbakkerij Ceramaes over. Hij baatte ze zelf uit tot aan zijn dood in 1946.

De producten van Maes waren aanvankelijk heel eenvoudig: bloempotten, inmaakpotten en schalen. Ook tegels en schouwen werden in het atelier geproduceerd. Al vlug werd er met succes sieraardewerk gemaakt: asbakken, cache-pots, kandelaars, vazen, enkele beeldjes...

Vaak waren de kleuren en tekeningen gelijkaardig aan de toen zowat overal

geproduceerde “poterie flamende”. In opdracht van de Sint-Jorisgilde kwam er tussen 1909 en 1914 meer artistiek werk, ontworpen door architect Valentin Vaerwyck. De “Johannes de Doper” van beeldhouwer Geo Verbanck werd in 1914 een topstuk van het atelier. Stilaan ziet men de typische Maes glazuren optreden: doorgaans zachte tinten, afdruiwend of gevlamd, met “tranen” en sporen van zoutkristallen. De vormgeving wijzigt van de typische “poterie flamende” en de neogotiek naar art nouveau en tenslotte naar heel eenvoudige art deco.

Beatrix Baillieul heeft voor het eerst een grondige studie gemaakt over het pottenbakkersatelier Maes. De resultaten van dat onderzoek worden door de vzw Interbellum gepresenteerd in een tentoonstelling en een publicatie.

Interbellum

GENTSE MEMORIEDAGEN: 20 -21 -22 AUGUSTUS

20 Augustus 1436

Brugge is in opstand gekomen tegen Filips de Goede.

Om te vermijden dat ook in Gent oproer zou losbreken, komt de Hertog persoonlijk naar hier en neemt zijn intrek in het Hof ten Walle.

20 Augustus 1582

Blijde intrede in Gent van de Duc d’Anjou.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2003 - N° 2 - pp. 115-116

20 Augustus 1822

Groot tornooi ingericht door de St-Antoniusgilde.

120 schutters gingen het tegen elkaar opnemen. Het vredig strijdtoneel was